

Gemeente Breda

Maatschappelijke Ontwikkeling

Klaar voor de start

Bouwstenen nieuw sportbeleid Breda 2010-2014

December 2009

Breda als sportstad in het jaar 2020

Sport is leuk! Dit is geen opgelegde mening meer, maar een algemeen gevoel! Plezier beleven aan sport en bewegen blijkt zo'n sterke stimulans, dat zo'n beetje heel Breda tegenwoordig sport. Mooi meegenomen zijn de neveneffecten hiervan voor de Bredanaars: minder gezondheidsproblemen, alle lagen van de bevolking komen door sport met elkaar in aanraking en mensen voelen zich meer betrokken bij elkaar en de stad.

Zowel oorzaak als gevolg is dat de gehele Bredase maatschappij tegenwoordig is ingesteld op deze grote populariteit van sport. Dit geldt zowel voor de inwoners, de organisaties, als de ruimtelijke inrichting van de stad. En dat ziet er zo uit:

Breda nodigt volop uit tot sporten én bewegen. Goede sportaccommodaties zonder capaciteitsproblemen. Maar ook in de directe omgeving van de inwoners liggen weer ouderwetse trapveldjes in de wijken, die multifunctioneel te gebruiken zijn. De wijken zijn groener, waardoor kinderen veel meer buitenspelen. En in de infrastructuur is duidelijk veel rekening gehouden met voetgangers en fietsers.

Bredase organisaties spelen in op deze grote populariteit van sport, maar hebben in het ontstaan hiervan ook een aandeel gehad. Vanaf de basisschool krijgen alle kinderen met sport en bewegen te maken en komen ze met veel takken van sport in aanraking. Dit aanbod wordt bovendien door vakkundige docenten doorgetrokken in de buitenschoolse uren. Om dit te realiseren werkt de school nauw samen met de lokale sportverenigingen. Zij verplaatsen hun activiteiten vaak ook naar de school en de veldjes in de wijk. Voor veel verenigingen zijn dit maar enkele van de uitbreidingen van hun takenpakket in de afgelopen jaren. Ook zorginstellingen en verzekeraars in de stad dragen hun steentje bij aan het realiseren van sportmogelijkheden.

Wensen, mogelijkheden en expertise van de verschillende organisaties in de stad zijn op elkaar afgestemd. De gemeente stimuleert en faciliteert en heeft een belangrijk aandeel in het bij elkaar brengen van de verschillende partijen. Alle activiteiten op sportief gebied en de regelgeving zijn te vinden bij de helpdesk sport. Hier kunnen mensen terecht met hun vragen en denkt de gemeente mee met de kansen die in de praktijk ontstaan.

Ook in de mentaliteit van de Bredanaars is de nadruk nog meer op sport komen te liggen. Er heerst een sportklimaat in de stad. Hierdoor is sport en bewegen meer in het dagelijks leven vervlochten.

Door al deze ontwikkelingen zijn de laatste jaren ook steeds meer talenten boven komen drijven en heeft topsport een plek verworven in Breda. De sporten die van oudsher al nadrukkelijk in de stad aanwezig waren en waarmee Breda een sterke band heeft, die worden nu op topniveau bedreven. Maar ook aan sporten die op dit moment nog niet op topniveau beoefend worden, wordt de ruimte geboden om daar naartoe te groeien. Voorwaarde daarvoor zijn de ambities en de kracht van de vereniging en haar partners. Ook hierbij denkt de gemeente graag met de verenigingen mee.

Natuurlijk zijn lang niet alle sporten binnen Breda vertegenwoordigd door verenigingen met deze ambities. Wanneer er dus een waar sporttalent opstaat, dat binnen Breda niet verder kan groeien, dan ondersteunt de gemeente waar zij kan om dit talent buiten Breda door te laten stoten naar de top.

Zo is sport één van de leukste en meest waardevolle aspecten in het leven van de Bredenaar geworden.

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Meedoen in Breda.....	7
3. Vitaal Breda.....	11
4. Talentvol Breda.....	15
5. Breda in Beeld.....	17
6. Kaart van Breda.....	19
7. Tot slot.....	21
 Bijlagen	
1. Gesprekspartners stads- en analysegesprekken	23
2. Factsheet Sport in Nederland	25
3. Factsheet Sport in Breda	27

1. Inleiding

De laatste Bredase sportnota dateert uit 2001. In deze nota is duidelijk gekozen om prioriteit te leggen bij een goed breedtesportbeleid. De doelstelling van het sportbeleid is in deze nota omschreven als *"...mogelijk maken en bevorderen dat elke Bredanaar op een, uit oogpunt van gezondheid, vorming en ontplooiing, verantwoorde wijze aan enige vorm van sportbeoefening kan deelnemen, vanuit zijn/haar interesse en persoonlijke omstandigheden, in een voor hem/haar bereikbare en geschikte omgeving, en tegen een redelijk betaalbare prijs."*

De Sportnota 2001 kende actiepunten gericht op planning, ontwikkeling, beheer en exploitatie van sportaccommodaties. Er was aandacht voor verenigingsondersteuning vanuit Breda-Actief (voorheen Sportpunt Breda) en voor ondersteuning in financiële zin, door middel van sportsubsidies en een tariefensystematiek voor het gebruik van sportaccommodaties. Andere actiepunten waren gericht op sportstimulering in relatie tot welzijnsdoelstellingen, persoonlijke ontplooiing, maatschappelijke activering, integratie en gezondheidsbevordering. Ten slotte is aandacht besteed aan de relatie tussen topsport en breedtesport.

Veranderingen in de stad, in de beleving van sport, hoe mensen met sport en bewegen bezig zijn, de behoeften en ambities van sportverenigingen, maar ook ontwikkelingen op andere beleidsterreinen, zoals de totstandkoming van de Maatschappelijke Visie 2020, vragen om hernieuwde aandacht voor het sportbeleid. Daarom heeft de gemeenteraad in 2008 opdracht gegeven een bouwstenennotitie op te stellen ter voorbereiding op een nieuw, meerjarig sportbeleid. De notitie 'Klaar voor de start' geeft geen eindplaatje van het nieuwe sportbeleid, maar een uitgebreid overzicht van ambities en daaraan gekoppelde doelstellingen en activiteiten om die ambities te realiseren. Uit deze notitie kan het nieuwe gemeentebestuur na de verkiezingen in maart 2010 keuzes maken en zodoende het sportbeleid voor de komende jaren bepalen.

Drie inspiratiebronnen

1. Maatschappelijke Visie Breda 2020

Voor de gemeente Breda is 'Meedoen en verbinden', de Maatschappelijke Visie Breda 2020, het grote kader. Voor de ontwikkeling van deze visie is de stad in gesprek gegaan over de toekomst, om 'de droom' te verwezenlijken van een stad waarin in 2020 iedereen kan meedoen. Met de notitie 'Klaar voor de start' wordt aangesloten bij de volgende kernambities uit de Maatschappelijke Visie Breda 2020:

- Stedelijke en wijkvoorzieningen stimuleren ontmoeting, ontplooiing en verbinding;
- De Bredase jeugd groeit onbekommerd op in een aantrekkelijke omgeving;
- Breda is voor de jeugd een uitdagende stad om zich in alle breedte te ontwikkelen, te ontplooien en te ontspannen;
- In Breda zorgen we ervoor dat iedereen mee kan doen. Waar nodig geven we een steuntje in de rug;
- De gemeente ondersteunt mensen in hun eigen creativiteit, initiatieven en ambities.

2. Stadsgesprekken sportbeleid 2009

Om te zorgen dat het toekomstig sportbeleid een breed gedragen fundament krijgt, zijn in het voorjaar van 2009 twaalf stadsgesprekken gehouden onder leiding van Sportservice Noord-Brabant. In deze gesprekken konden sportverenigingen, onderwijs- en zorginstellingen, maatschappelijke organisaties, sportbedrijven, sportbonden, maar ook individuele Bredanaars aangeven wat hun dromen en wensen zijn op het gebied van sport. De stadsgesprekken zijn georganiseerd rond de thema's: hockey, turnen en gymnastiek, zwem- en watersport, sport en samenleving, voetbal, overige buitensport, sport en gezondheid, diversiteit en anders georganiseerde sport, sporters met een beperking en ouderen, schoolsport, topsport en zaalsporten.

Om deelnemers te stimuleren te dromen, richtten de stadsgesprekken zich op het jaar 2020. Hierbij stonden de volgende vragen centraal: Hoe ziet uw ideale toekomstdroom eruit? Wat is er nodig om deze te realiseren? Wie kan er voor de benodigheden zorgen? De dromen van de deelnemers aan de stadsgesprekken hebben geleid tot het droomscenario 'Breda als sportstad in 2020'.

Het aantal deelnemers liep per gesprek uiteen van tien tot veertig personen en alle gesprekken zijn door de deelnemers als zeer waardevol ervaren (zie bijlage 1 voor deelnemers aan de

stadsgesprekken). Met name de sportverenigingen hebben de wens uitgesproken om deze gesprekken een structureel vervolg te geven. Enerzijds om goed in contact te blijven met de gemeente, anderzijds om beter op de hoogte te zijn van de ontwikkelingen bij collega-organisaties.

De stadsgesprekken leverden een schat aan informatie op voor het toekomstige sportbeleid. De notitie 'Klaar voor de start' is dan ook met name gebaseerd op de resultaten van deze gesprekken. Een notitie waarin het plezier in sport en bewegen centraal staat. Waarin naast sporten binnen de traditionele verenigingen, ook ruimte is voor anders georganiseerde sport. En waarin sportverenigingen en sporters met de ambitie om topsport te bedrijven, een duidelijke plaats krijgen. Daarnaast is gebruik gemaakt van landelijke en lokale ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen (zie bijlagen 2 en 3).

3. Olympisch Plan 2028

Een andere belangrijke inspiratiebron voor de bouwstenen voor het nieuwe sportbeleid is het Olympisch Plan 2028. In 2006 heeft NOC*NSF samen met enkele ministeries en de vier grote steden het initiatief genomen om het Olympisch Plan 2028 op te stellen. Het doel van dit plan is om heel Nederland naar Olympisch niveau te brengen, niet alleen op het gebied van sport, maar ook ruimtelijk, economisch, sociaal-maatschappelijk enz. Wanneer de komende jaren voldoende vooruitgang wordt geboekt, kan Nederland in 2016 besluiten zich officieel aan te melden om de Olympische en Paralympische Spelen in 2028 naar Nederland te halen.

'Het Olympisch Plan 2028 is de ambitie om met sport in de volle breedte een bijdrage te leveren aan Nederland zodat de positieve effecten nu en in de toekomst zichtbaar zijn. Met de organisatie van de Olympische en Paralympische Spelen van 2028 in Nederland als inspirerend perspectief en mogelijke uitkomst.'

Olympisch Plan 2028, NOC*NSF mei 2009

Een groot aantal organisaties, waaronder NOC*NSF, het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en werkgeversorganisaties, heeft op 8 juli 2009 zijn handtekening gezet onder het Olympisch Plan 2028. Het plan bevat acht ambities:

Topsportambitie	Nederland heeft in 2016 een vruchtbaar topsportklimaat waarin sporters optimaal kunnen presteren. Nederland bezet structureel een top 10 positie op de diverse wereldranglijsten.
Breedtesportambitie	Nederland is in 2016 een samenleving waarin het beoefenen en beleven van sport voor jong en oud een belangrijke kwaliteit is in hun leven. Minimaal 75% van de Nederlanders uit alle lagen van de (multiculturele) samenleving doet in 2016 regelmatig aan sport.
Sociaal-maatschappelijke ambitie	Nederland heeft in 2016 een sociaal klimaat waarin men met plezier samenleeft, trots is Nederlander te zijn en graag iets bijdraagt aan de maatschappij.
Welzijnsambitie	Nederland heeft in 2016 een gezonde bevolking: fitte werknemers, vitale ouderen, en minder mensen (en vooral kinderen) met overgewicht. Voldoende beweging en gezonde voeding zijn de norm.
Economische ambitie	Nederland heeft in 2016 een sterke, competitieve economie, mede dankzij een grotere arbeidsparticipatie, een toegenomen arbeidsproductiviteit, meer aandacht voor innovatie en een sterk internationaal imago.
Ruimtelijke ambitie	Nederland is in 2028 een land met een goed leefklimaat, voldoende sportaccommodaties, en een goede mobiliteit, zodat het organiseren van Olympische en Paralympische Spelen nog beter mogelijk is.
Evenementen ambitie	Nederland staat in 2016 wereldwijd bekend om zijn grote ambitie en talent voor het organiseren van grote sport- en culturele evenementen.
Media-aandacht ambitie	Door het vergroten en verbreden van de media-aandacht voor sport is in 2016 de sportbeleving in Nederland dusdanig toegenomen dat we een top drie positie bezetten in Europa. Mede daardoor groeit het aantal mensen dat regelmatig aan sport doet.

*'Het Olympisch Plan 2028 van NOC*NSF straalt ambitie uit en steunt in meerdere opzichten het kabinetsbeleid voor een gezonde Nederlandse samenleving. Het plan stelt sport centraal, maar levert vooral ook een positieve bijdrage aan de kwaliteit van onze samenleving op gebieden als gezondheid, onderwijs, cultuur, economie, werkgelegenheid, ruimtelijke ordening en verkeer.....'*

Staatssecretaris Jet Bussemaker, website NOC*NSF

In reactie op het Olympisch Plan heeft het kabinet in 'Uitblinken op alle niveaus' een aantal ambities en prioriteiten benoemd die het meest waardevol en kansrijk worden geacht voor de Nederlandse samenleving. Er zijn vijf terreinen aangegeven waarop de samenleving topprestaties moet gaan leveren: Talentvol Nederland, Meedoen in Nederland, Vitaal Nederland, Kaart van Nederland en Nederland in beeld. Op al deze terreinen zijn ook voor de gemeente Breda voordelen te behalen. Vandaar dat de hoofdstukken in 'Klaar voor de start' gebaseerd zijn op de vijf thema's van het Olympisch Plan:

- Meedoen in Breda
- Vitaal Breda
- Talentvol Breda
- Breda in Beeld
- Kaart van Breda

In deze notitie begint ieder hoofdstuk een korte inleiding over het onderwerp. Vervolgens wordt aangegeven wat de ambitie van Breda is op dit vlak. Om deze ambitie te verwezenlijken is een aantal doelstellingen geformuleerd en moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Per thema zijn vervolgens mogelijke actiepunten geformuleerd. 'Mogelijke' actiepunten, want hieruit kan het nieuwe college keuzes maken om het nieuwe sportbeleid samen te stellen. Ter illustratie is in de tekst een aantal citaten uit de stadsgesprekken opgenomen en zijn citaten uit het Olympisch Plan 2028 verwerkt.

In de notitie worden de volgende definities van onderstaande begrippen gehanteerd:

- Georganiseerde sport sporten in verenigingsverband
- Anders georganiseerde sport sporten in een andere georganiseerde vorm dan bij een sportvereniging, bijv. bij fitnesscentra, buurtsport, buitenschoolse sport, bij het zwembad, ijsbaan enz.
- Ongeorganiseerde sport alle vormen van sport die niet zijn georganiseerd en/of in informeel verband worden beoefend, bijv. alleen gaan hardlopen, fietsen met een vriendenclubje, enz.

2. Meedoen in Breda

Sport biedt veel mogelijkheden om aan de samenleving mee te doen. In sportclubs en bij sportevenementen kunnen mensen zich ontplooiën op velerlei gebied. Sport biedt mogelijkheden voor (maatschappelijke) stages, vrijwilligerswerk en werkgelegenheid. Anderhalf miljoen mensen zijn als vrijwilliger actief in de sport en er is ook steeds meer betaald werk in de sportsector. Via vrijwilligerswerk kunnen mensen weer actief worden, in tijden van werkloosheid kunnen ze arbeidsfit blijven en sport biedt kansen om te re-integreren.

Een belangrijke voorwaarde voor meedoen *door* sport is meedoen *aan* sport. Dit vraagt erom de sportdeelname in het algemeen te vergroten, ook van groepen die zich minder thuis voelen in de sport. Daarnaast kunnen de mogelijkheden om via sport aan de samenleving mee te doen beter worden benut.

Om zoveel mogelijk mensen te laten meedoen aan sport, is het van belang voorop te stellen dat sport 'leuk' is: leuk om te doen, leuk om naar te kijken (langs de lijn of op de televisie), maar ook leuk om bijvoorbeeld als vrijwilliger actief te zijn. Wanneer mensen sport beoefenen omdat zij dit leuk vinden, wordt sport gezien als doel op zich. De meeste sportverenigingen gaan hier ook van uit: zij verzorgen trainingen, maken het de leden mogelijk om aan wedstrijden mee te doen en bieden een ontmoetingsplek voor de leden. Juist vanuit de visie 'sport is leuk', biedt sport kansen om allerlei neveneffecten te bereiken. Sportverenigingen vervullen steeds meer een maatschappelijke functie. Naast het organiseren van sportactiviteiten voor de eigen leden, organiseren zij activiteiten voor speciale doelgroepen, kunnen zij als buurthuis fungeren of werken ze samen met onderwijs, kinderopvang, welzijn en (jeugd)zorg. Verder biedt sport kansen voor sociale activering, re-integratie, bestrijding van jeugdwerkloosheid en criminaliteitspreventie. Zo kan sport ook bijdragen aan het voorkomen van uitval en het bevorderen van veiligheid.

Aangezien slechts ongeveer 47% van de sporters bij een reguliere sportvereniging sport, is naast aandacht voor deze georganiseerde sport ook meer beleidsmatige aandacht voor anders georganiseerde sport noodzakelijk. Anders georganiseerde sport kan bijvoorbeeld zijn: sport- en beweegactiviteiten in de kinderopvang, via de scholen, buurtsportprojecten, jeugd- en jongerenwerk, ouderen- en patiëntenorganisaties en via commerciële sportaanbieders. Ook het ongeorganiseerd en individueel sporten en bewegen (wandelen, hardlopen, fietsen, zwemmen, skeeleren etc.) vraagt om aandacht, met name wat betreft de buitenruimte en geschikte accommodaties (zie ook hoofdstuk 6, Kaart van Breda).

Ambitie

De gemeente Breda is een gemeente waarin het beoefenen en beleven van sport een belangrijke kwaliteit in het leven is, zodanig dat haar inwoners via sport meedoen aan de samenleving en zich kunnen ontplooiën en ontwikkelen.

Doelstellingen

- Sport en bewegen is voor iedereen toegankelijk, bereikbaar en betaalbaar;
- Minimaal 75% van de Bredanaars uit alle lagen van de samenleving doet in 2014 regelmatig aan sport;
- Er zijn in 2014 minstens 15 sterke sportverenigingen in Breda, die actief zijn binnen de brede scholen, kinderopvang en/of naschoolse opvang, met een evenwichtige geografische spreiding;
- De sportparticipatie in achterstandswijken vergroten en hierbij de sportverenigingen betrekken;
- Het aantal Bredanaars dat vrijwilliger is in de sport (10.000 in 2009) minimaal handhaven en mogelijk uitbreiden;
- Realiseren van minimaal 1000 maatschappelijke stages per jaar bij sportverenigingen.

'Sport is een doel op zich. Het is vooral leuk om te sporten. Deze waarde staat voorop. Daarnaast biedt sport de mogelijkheid om bij te dragen aan andere doelstellingen, kun je met sport iets bereiken. Juist omdat het leuk is, biedt het kansen om neveneffecten te bereiken.'

Voorwaarden

De belangrijkste voorwaarde om sport en bewegen te stimuleren, is dat dit als een leuke en zinvolle vrijetijdsbesteding wordt gezien. Daarnaast is het belangrijk dat de inwoners van Breda bekend zijn met de mogelijkheden van (anders-) georganiseerde sport. Het sporten en bewegen zelf vervolgens, vraagt om voldoende, goede en goed toegankelijke accommodaties en voorzieningen en een voldoende en kwalitatief goed georganiseerd sportaanbod, met voldoende begeleiding door professionals en vrijwilligers. Zowel de fysieke voorzieningen als het sportaanbod moeten aansluiten bij de vraag van de burger en moeten betaalbaar en fysiek goed bereikbaar zijn. Hiervoor is beter zicht op de huidige sportdeelname en de behoeften van de inwoners van Breda vereist.

Mogelijke actiepunten

1. De georganiseerde en anders-georganiseerde sport onder de aandacht van de Bredanaar brengen:
 - In kaart brengen van alle beweeg- en sportactiviteiten in een wijk en in de stad;
 - Zorgen voor goede (digitale) informatie: beschikbaar, bereikbaar en up-to-date;
 - Opstellen van een 'sociale sportkaart' waarin zaken worden geïnventariseerd als: wat is de samenwerking tussen organisaties, welke behoeften zijn er, uitwisselen informatie etc. Zodoende dat integrale vraagstukken, vanuit de invalshoek sport, gezamenlijk kunnen worden opgepakt;
 - Goede database maken met actuele gegevens van alle sportverenigingen en vrijwilligersorganisaties waardoor o.a. makkelijker mailings kunnen worden verzonden en doelgroepen beter worden bereikt;
 - De afstand tussen de sportverenigingen en (allochtone) jongeren verkleinen, o.a. door kennismakingstrajecten waarbij ook ouders worden betrokken.
2. In stand houden van sportaanbod en dit indien nodig ondersteunen, kwalitatief verbeteren en/of uitbreiden:
 - Duidelijke relatie met gebiedsgericht werken leggen. In alle nieuwe gebiedsplannen (herstructurering enz.) sport als thema meenemen;
 - Ondersteunen van nieuwe, alternatieve en attractieve beweeginitiatieven die een bijdrage kunnen leveren aan het verhogen van de sportdeelname in Breda;
 - Faciliteiten voor sportverenigingen realiseren, zodat vrijwilligers en werkers in de sport een beroep kunnen doen op elders opgebouwde of verzamelde expertise (zoals bij andere verenigingen, kenniscentra, de bonden en Olympische Netwerken). Met deze ondersteuning kunnen zij zorgen voor kwaliteit, aantrekkelijkheid en continuïteit van het sportaanbod;
 - Meer samenwerking tussen verenigingen initiëren: organiseren bijeenkomsten om partijen met elkaar in contact te brengen;
 - Aanstellen van 'verenigingsmanagers' die zaken uitzoeken, organiseren, regelen, enz., voor meerdere verenigingen tegelijk, waarbij mogelijk aansluiting gezocht wordt bij de Impuls Brede scholen, Sport en Cultuur (combinatiefuncties);
 - Zorgen voor één aanspreekpunt/helpdesk sport, voor o.a. ondersteuningsmogelijkheden, vergunningen, subsidies, enz. Aansluiting zoeken bij bestaande 'loketten', om versnippering te voorkomen;
 - Uitbreiden capaciteit bij Breda-Actief ten behoeve van vrijwilligers- en verenigings-ondersteuning;
 - Voortzetting Kenniscentrum Breedtesport, bekijken mogelijkheden tot samenvoeging met Breda-Actief;
 - Kwaliteitsverbetering van het vrijwillig kader door structurele samenwerking met onderwijsinstellingen (bijv. Avans voor administratie, ROC Sport en Bewegen voor trainers).
 - De ondersteuning van anders-georganiseerde sport en de georganiseerde (verenigings)sport beter op elkaar laten aansluiten;
 - Verenigingen meer betrekken bij het aanbieden van sport en bewegen voor speciale doelgroepen;
 - Aandacht voor sporten voor allochtonen, voor de jeugd bijvoorbeeld een koppeling maken met buitenschoolse activiteiten;
 - Stimuleren van sportprojecten gericht op onderling verbinden van verschillende groepen/culturen inwoners;

- Vergroten verenigingsaanbod in (aandachts)wijken, waarbij aandacht is voor doorstroming van kinderen uit beweegprojecten naar sportverenigingen en het vergroten van de betrokkenheid en inzet van ouders;
 - Zowel aandacht voor het toeleiden naar sportverenigingen als het organiseren van sport- en beweegactiviteiten in de wijk, afhankelijk van de situatie in de wijk;
 - Initiatieven voor anders-georganiseerde sport steunen en stimuleren, o.a. met voldoende gekwalificeerd kader voor begeleiding;
 - Door betere samenwerking tussen scholen, buurthuizen en verenigingen stimuleren dat de bestaande accommodaties in de wijken beter worden benut.
3. Fysieke voorzieningen en sportaanbod laten aansluiten bij de vraag van de inwoners, ook wat betreft (financiële en fysieke) toegankelijkheid:
- Onderzoeken van de vraag naar sportmogelijkheden en hierbij rekening houden met bestedingsmogelijkheden en fysieke afstand tot de sportvoorzieningen;
 - In kaart brengen van de anders-georganiseerde sport en uitvoeren behoeftenonderzoek voor accommodaties voor anders-georganiseerde sport;
 - Zorgen voor goede communicatie over de mogelijkheden van de BredaPas, ook naar sportverenigingen;
 - Zorgen dat de gemeentelijke sportaccommodaties voldoen aan de ITS-norm (Internationaal Toegankelijkheidssymbool; bereikbaar, toegankelijk, bruikbaar).
4. Verbeteren van het werven en behouden van vrijwilligers voor de sport:
- In kaart brengen hoeveel vrijwilligers verenigingen hebben en waar de knelpunten zitten. Indien mogelijk differentiëren naar verschillende sporttakken en functies;
 - Zorgen dat sportverenigingen goede omstandigheden kunnen creëren voor vrijwilligers: scholingsmogelijkheden, goed vrijwilligersbeleid en mogelijk een vrijwilligerscoördinator bij (grote) verenigingen;
 - Extra aandacht voor opleiden van vrijwillig kader, met name jeugd en allochtonen;
 - Eén loket waar alle vragen over sport en vrijwilligers kunnen worden gesteld, duidelijke communicatie over de mogelijkheden;
 - Beter overdragen van kennis en ervaring uit andere vrijwilligerssectoren;
 - Zorgen dat ook sportverenigingen maatschappelijke stages inzetten en dit uitwerken binnen het verenigingsbeleid;
 - Stimuleren van vrijwilligerswerk door jongeren, door ze te betrekken bij (sport)evenementen, clinics en de organisatie van side-events;
 - Versterken van de sportinfrastructuur door meer betaald en goed geschoold kader dat de vrijwilligers ondersteunt;
 - Sportorganisaties en begeleidend kader professionaliseren.
5. Sportverenigingen kwalitatief ondersteunen in hun maatschappelijke functie:
- Aandacht besteden aan diversiteit en de intrinsieke waarden van sport, dat wil zeggen de bijdrage van (team)sport aan de competenties van deelnemers (zoals samenwerken, sportiviteit, respectvol gedrag) en aan de gezondheid;
 - Stimuleren van samenwerking tussen sportaanbieders, onderwijsinstellingen en buurt- en wijkorganisaties;
 - Inzetten van combinatiefuncties ten behoeve van verenigingsondersteuning;
 - Gerichte inzet van vrijwilligers bij evenementen stimuleren, zodat dit zijn weerslag krijgt op de leefbaarheid en sociale cohesie van de wijken inclusief de scholen en sportverenigingen die bij het evenement betrokken zijn;
 - Waarderen van ondernemende sportverenigingen, die hun maatschappelijke functie o.a. realiseren door het aanbieden van buitenschoolse opvang;
 - Sportverenigingen ontwikkelen tot maatschappelijke organisaties en zelfs tot openbare voorzieningen;
 - Nieuwe ontmoetingsmogelijkheid voor (bestuurders van) sportverenigingen realiseren (want er is geen sportraad meer). Bijvoorbeeld door ondersteuning van het initiatief Sportcafé.

6. Anders inzetten subsidiegelden:

- De sportsubsidies meer differentiëren. De jeugdleden-subsidie bijvoorbeeld is nu alleen gebaseerd op het aantal jeugdleden per vereniging. Voorbeeld kan zijn: hoe meer er wordt georganiseerd voor jeugd, hoe meer subsidie. Verenigingen die zich richten op hun maatschappelijke functie kunnen meer subsidie krijgen dan verenigingen die zich alleen richten op hun eigen leden;
- De mogelijkheden onderzoeken om aan te sluiten bij het Jeugdsportfonds Brabant (om te zorgen dat alle kinderen in Breda kunnen sporten) en een koppeling te maken met de BredaPas;
- De subsidiemogelijkheden voor anders-georganiseerde sport en sportverenigingen beter op elkaar afstemmen (organisatoren van losse sportprojecten ontvangen nu vaak veel meer subsidie dan sportverenigingen);
- Verenigingen stimuleren sport voor doelgroepen (jeugd, senioren, mensen met een beperking, allochtonen) te organiseren in plaats van het subsidiëren van losse projecten/organisaties (bepalen wat gewaardeerd wordt qua initiatieven/aanbod);
- In het subsidiebeleid een inspanningsverplichting voor gesubsidieerde organisaties opnemen om jeugd, allochtonen, ouderen, ouders enz. te bereiken.

3. Vitaal Breda

In dit kader wordt sport en sportief bewegen gezien vanuit het belang van een actieve en gezonde leefstijl. Belangrijk uitgangspunt is zo vroeg mogelijk kennismaken met sport en ervaren dat dit leuk is. Jong geleerd is immers oud gedaan. Bewegen heeft effect op de motorische ontwikkeling en lichamelijke gezondheid, maar kan ook bijdragen aan de psychosociale, emotionele en cognitieve ontwikkeling van kinderen. Hiermee krijgt met name sporten in de basisschoolperiode een belangrijke rol toegedicht.

Na deze periode ligt het accent enerzijds op 'vinden en binden' door het georganiseerde sportaanbod. Het is dan vooral van belang aandacht te besteden aan minder actieven: mensen die niet voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen. In deze groep zijn allochtonen, ouderen, mensen met overgewicht, mensen met een lage SES score (inkomen en opleidingsniveau) mensen met een beperking en chronisch zieken oververtegenwoordigd. Anderzijds richt het beleid zich op maatschappelijke verbanden waarin inwoners actief zijn. Vanuit deze 'communities' kan een actieve en gezonde leefstijl gepropageerd worden en kunnen mensen aangezet worden om (meer) te bewegen. In alle gevallen is het vinden van een goede balans tussen ontspanning en inspanning van belang.

Gelet op de vergrijzing en alsmaar stijgend overgewicht is een actieve leefstijl urgent te noemen. Een leefstijl die ook een positieve invloed kan hebben op het functioneren van de Bredanaar in de werkomgeving. Door te sporten of sportief te bewegen blijven werknemers mentaal en fysiek fit, waardoor ze beter presteren en de arbeidsproductiviteit hoog blijft. Ook is een juiste balans tussen (gezonde) voeding en voldoende beweging belangrijk.

Een actieve en gezonde leefstijl staat voor een leefstijl waarin men voldoende beweegt. Er zijn twee gangbare normen voor de gewenste hoeveelheid beweging:

- *De Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) normeert de gewenste hoeveelheid lichaamsbeweging vanuit een gezondheidskundig oogpunt: om een goede gezondheid te houden is het gewenst ten minste vijf dagen per week 30 minuten matig intensieve lichaamsbeweging (bijvoorbeeld de hond uitlaten of fietsen) te hebben. Voor jongeren en mensen met overgewicht is dit minstens 60 minuten.*
- *De Fitnorm normeert de gewenst hoeveelheid lichaamsbeweging die nodig is voor een goede conditie van het hartvaatstelsel: om dit stelsel in een goede conditie te krijgen is drie maal per week ten minste 20 minuten intensieve lichaamsbeweging (bijvoorbeeld sporten) nodig.*

Personen voldoen aan de zogenoemde Combinorm als zij voldoen aan de NNGB en/of de Fitnorm.

Speciale aandacht is nodig voor het zwemonderwijs, ofwel de zwemvaardigheid van kinderen. Dit omdat zwemvaardigheid in Nederland op het gebied van bewegen als een van de meest gewenste (en noodzakelijke) basisvaardigheden wordt gezien.

Ambitie

De Bredase samenleving is fit en vitaal: een actieve en gezonde leefstijl is onder alle lagen van de bevolking ingeburgerd en wordt vanuit alle maatschappelijke verbanden gestimuleerd.

Doelstellingen

- In 2014 voldoet minimaal 80% van de Bredanaars aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen, de Fitnorm, of de Combinorm;
- Ieder kind en iedere jongere heeft vanaf 2012 de mogelijkheid om dagelijks één uur sportief te bewegen, tijdens of na schooltijd;
- In 2014 wordt op de basisscholen minimaal één keer per week bewegingsonderwijs gegeven door een vakleerkracht;
- In 2014 heeft minimaal 80% van de kinderen van 8 jaar ten minste zwemdiploma A;
- In 2014 hebben 20 sportverenigingen een aanbod voor mensen met een beperking (van jong tot oud, lichamelijk, verstandelijk, chronisch zieken).

'Belangrijk is om sporten leuk te maken voor mensen die niet sporten. Regelmatig sporten en bewegen voorkomt dat mensen klachten krijgen, met name op latere leeftijd. Wanneer kinderen van jongs af aan regelmatig bewegen en sporten, zullen zij dit waarschijnlijk de rest van hun leven blijven doen.'

Voorwaarden

Zowel individuele Bredanaars als maatschappelijke organisaties, het onderwijs en bedrijven moeten zich bewust zijn van het belang van een gezonde en actieve leefstijl. Een actieve en gezonde leefstijl vraagt om de aanwezigheid van een levensloopbestendig sportaanbod, te beginnen met kwalitatief goed bewegingsonderwijs. Ook is efficiënt en betaalbaar zwemonderwijs en voldoende zwemwater van belang, evenals een beweegvriendelijke leefomgeving (groen, fiets- en wandelpaden, speelterreinen en sportaccommodaties).

Mogelijke actiepunten

1. Stimuleren van sporten en bewegen als middel om een actieve en gezonde leefstijl te bereiken, in het bijzonder bij minder actieven:
 - Onder regie van kerngroep Breda in Balans en projectgroep Jeugd en alcohol: op basis van vraagsturing activiteiten uitvoeren ten behoeve van het onderwijsveld;
 - Ouderen motiveren tot sport en/of bewegen door het leggen van de nadruk op gezondheid en op de sociale contacten die je opdoet met sporten.
 - Betere voorlichting over de effecten van voeding op de gezondheid;
 - Gezonde voeding stimuleren in sportkantines, op sportevenementen en scholen: aansluiten bij het project Breda in Balans dat in het kader van het volksgezondheidsbeleid wordt uitgevoerd. Breda-Actief voert al project uit gericht op alcoholmatiging in sportkantines (Fris omgaan met alcohol);
 - Inzet leefstijl- of sportcoach, mede op basis van ervaringen met pilot 'Alle leerlingen actief' van het ROC, waarbij coaches kinderen individueel begeleiden. Kinderen die grote drempels ervaren, die een hekel hebben aan sport, maar niet aan bewegen. De eerste stap is bewegen, daarna mogelijk sporten.
 2. Kwalitatief goed bewegingsonderwijs realiseren:
 - Opstellen van een doorlopende leerlijn sport en bewegen vanaf het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs en de inzet van vakleerkrachten voor bewegingsonderwijs stimuleren;
 - Scholen stimuleren om meer aan bewegingsonderwijs te doen, bijvoorbeeld door subsidies of een aangepast tarief voor de huur van accommodaties;
 - Beweegactiviteiten organiseren als onderdeel van voor- en vroegschoolse educatie;
 - Kennismakingsprojecten, zoals KIDS Sport, koppelen aan schoolsport en kinderopvang;
 - Buitenschoolse sportactiviteiten organiseren als vervolg op de gymles;
 - Aanbieden van clinics tijdens de reguliere gymles;
 - Structurele samenwerking onderwijs, naschoolse opvang en verenigingen bevorderen;
 - Inzetten van professioneel kader bij sportverenigingen die samenwerken met scholen, onder meer via de inzet van combinatiefunctionarissen (betere samenwerking, benutten van elkaars voorzieningen, kennis en capaciteit);
 - Ontwikkelen sportkennismakingsaanbod in het speciaal onderwijs;
 - Oprichting van een schoolsportvereniging die o.a. competities organiseert;
 - Aansluiten bij nog te ontwikkelen programma's als 'Gezonde school' en 'Gezonde wijk'.
- 'Sport moet al vanaf de basisschool zo breed mogelijk en in verschillende organisatievormen worden aangeboden. Zo raken zowel de kinderen als hun ouders daarmee vertrouwd.'*
3. De huidige formule van het schoolzwemmen herzien:
 - Deelname aan schoolzwemmen, aantal leerlingen met een (A-)diploma en behoeften ouders en leerkrachten basisscholen in kaart brengen;
 - Subsidieregeling voor ouders om zwemonderwijs voor kinderen te stimuleren;
 - Efficiëntere indeling lestijd, bijvoorbeeld door clustering (dubbeluren of dagdelen);
 - Voor kinderen die al een diploma hebben, het schoolzwemmen uitbreiden met zwemvaardigheidsprogramma, snorkelen, aquajoggen, etc.
 4. Een passend sportaanbod realiseren om senioren, mensen met een beperking en chronisch zieken (weer of meer) aan het sporten te krijgen:

- Verruimen aanbod voor senioren, bij voorkeur binnen verenigingen en als dit niet meer kan via organisaties als SOB. Senioren zonder beperking laten aansluiten bij het bestaande aanbod van sportverenigingen en -bonden. Senioren met beperkingen onderbrengen in aangepaste afdelingen binnen reguliere sportverenigingen;
- Verenigingen aanmoedigen en ondersteunen bij opzetten van een aanbod voor senioren (vanaf 45 jaar) en mensen met beperkingen;
- Speciale sport- en beweegprojecten opzetten voor oudere sporters. Vanuit deze projecten oudere sporters indien mogelijk toeleiden naar verenigingen met een specifiek aanbod voor oudere sporters;
- Aanbod laten ontwikkelen voor mensen met psychische beperkingen (kinderen met autisme, ouderen met depressieve klachten enz.);
- Beeldvorming 'gehandicaptensport' wijzigen (voorbeeld televisieportretten Eindhoven);
- Opstellen van een volledig overzicht van sportactiviteiten voor senioren, mensen met een beperking en chronisch zieken en dit onder de aandacht brengen bij de doelgroepen;
- Inzet beweegcoach die mensen ondersteunt bij het maken van hun sportkeuze (maatwerk nodig, o.a. voor mensen met chronische aandoening);
- Procedures vereenvoudigen en verstrekkingsaanbod van de WMO verruimen;
- Sportmedische keuringen faciliteren;
- Verbeteren aansluiting van scholen op sportverenigingen voor kinderen met een beperking door het ondersteunen van initiatieven en projecten.

5. Bedrijfssport promoten:

- Lagere tarieven voor bedrijfssportactiviteiten hanteren;
- Stimuleren van het organiseren van bedrijfssportcompetities of –evenementen;
- Gezonde arbeidsomstandigheden promoten.

'Bijna 75% van de werkgevers in Nederland heeft het voornemen sport bij zijn werknemers te stimuleren, maar slechts 26% doet het. Bedrijfssport verbetert het welzijn van de werknemers en verlaagt het ziekteverzuim. 'Geen tijd' en 'te duur' zijn geen redenen meer om niet te sporten. Bedrijfssport is een aanbod van de georganiseerde sport en biedt sportprogramma's en bedrijfscompetities aan voor bedrijven en organisaties. Op een leuke, actieve, ontspannende en gezonde manier samen onder professionele begeleiding sporten bevordert de collegialiteit, gezelligheid, gezondheid en productiviteit.'

Uit: Olympisch Plan 2028

6. Doorstroom van het medisch circuit naar regulier sportaanbod bevorderen:

- Bestrijding overgewicht nadrukkelijker koppelen aan sport en bewegen (vanuit Breda in Balans is hier al een start mee gemaakt);
- Activiteiten voor mensen met een chronische aandoening koppelen aan sportverenigingen en niet aan patiëntenverenigingen;
- Mogelijkheden creëren voor sportmedische advisering (opsporen problemen, belastbaarheid) en begeleiding (sportmasseur, fysio, arts, diëtiste, psycholoog), blessurepreventie (informatie, scholing) en blessurebehandeling (EHBSO, spreekuur, fysio, sportarts).

4. Talentvol Breda

Nederland is een sportland. Dat blijkt onder andere uit het Olympisch Plan 2028, maar zeker ook uit de prestaties van Nederlandse topsporters bij internationale wedstrijden, EK's, WK's en Olympische Spelen. Binnen Nederland heeft Noord-Brabant een koppositie. Veel van de laatst gewonnen Olympische medailles zijn in handen van Brabanders. Dat heeft waarschijnlijk te maken met het goede sportklimaat in de provincie. Noord-Brabant heeft een relatief groot aantal sportverenigingen: 20% van het landelijke totaal. Daarnaast kent Noord-Brabant ongeveer 2000 (aankomende) topsporters die geregistreerd staan bij het Olympisch Netwerk Brabant, waarvan er 860 in de B5-gemeenten wonen. Ook zijn er in Noord-Brabant veel initiatieven van provincie, gemeenten, verenigingen en bonden die zich richten op topsport. Initiatieven op het gebied van bijvoorbeeld zwemmen, atletiek, turnen, wielrennen, basketbal en volleybal. Slechts 20% van de grote gemeenten in Noord-Brabant beschikt echter over een topsportbeleid. Daarbij kenmerkt het gevoerde beleid zich veelal door een sterk ad hoc karakter. Vanwege gebrek aan ambtelijk en bestuurlijk overleg en onderlinge afstemming tussen verenigingen en gemeenten, botsen ontwikkelingen op het gebied van topsport in de provincie soms met elkaar.

Ook in Breda is lange tijd weinig tot geen aandacht geweest voor topsport en waren er geen structurele financiële middelen voor gereserveerd. Toch heeft Breda in het verleden een aantal takken van sport gehad die op het hoogste landelijke niveau acteerden: volleybal, basketbal, hockey en voetbal. Ook is er in het verleden initiatief genomen om een Platform Topsport Breda op te richten, maar dit is uiteindelijk niet van de grond gekomen. In Breda liggen momenteel met name op het gebied van voetbal, hockey en atletiek kansen voor de ontwikkeling van topsport. Deze sporten worden door zeer veel (jonge) Bredanaars beoefend en kennen daarmee een brede basis. Een basis die noodzakelijk is voor een hoog topniveau. In deze takken van sport kent Breda verenigingen die op topsport gericht zijn. Daarnaast zijn er binnen het zwemmen, turnen, badminton, tafeltennis, volleybal en basketbal Bredase verenigingen die een topsportambitie hebben.

In dit hoofdstuk volgen voorstellen om invulling te geven aan het topsportbeleid. Enerzijds om aansluiting te realiseren met landelijke en provinciale ontwikkelingen. Anderzijds vooral om Bredase talenten, ambitieuze sporters en verenigingen te ondersteunen en te waarderen in hun streven naar de top. Dit heeft ook als doel om de wervende en voorbeeldfunctie van topsport voor de breedtesport te versterken en door middel van topsportwedstrijden en –evenementen bij te dragen aan een positieve promotie van de stad Breda.

Ambitie

Breda kent een topsportcultuur waarin mensen en verenigingen willen presteren en kunnen excelleren op het gebied van sport. Breda heeft in 2014 een vruchtbaar topsportklimaat waarin sporters optimaal kunnen presteren en hun prestaties gewaardeerd worden.

Doelstellingen

- Breda beschikt in 2014, binnen minimaal 5 kernsporten, over verenigingen die aan topsportbeleid en talentontwikkeling doen;
- Bredase talenten en topsporters (binnen de kernsporten) kunnen zich in Breda optimaal ontplooiën, voelen zich in Breda gewaardeerd en blijven verbonden aan Bredase verenigingen;
- Vanaf 2012 wordt er jaarlijks in minimaal één van de kernsporten in Breda, door of bij een van de Bredase verenigingen een aansprekend topsportevenement georganiseerd (NK of internationaal toernooi).

Voorwaarden

Samenwerking en afstemming tussen Brabantse gemeenten, de provincie, het Olympisch Netwerk Brabant, sportbonden en verenigingen met topsportambities, is essentieel voor een topsportinfrastructuur. Ook het bedrijfsleven en de gezondheidszorg zijn partners in deze. Kiezen voor topsport is ook keuzes maken voor sporten die kansrijk zijn voor de stad en de regio door kernsporten te benoemen. Dit houdt voor Breda in dat een keuze moet worden gemaakt uit de sporten voetbal, hockey, atletiek, zwemmen, turnen, badminton, tafeltennis, volleybal en basketbal. Topsport betekent niet alleen presteren op het hoogste niveau, ook talentherkenning en –ontwikkeling zijn van essentieel belang. Sportverenigingen met een topsportambitie moeten – als kweekvijver van talent – op een professionele manier worden ondersteund bij het realiseren van voldoende kwalitatief

goed opgeleid kader en (gezamenlijke) opleidingstrajecten. Naast het investeren in goede accommodaties, betekent een topsportambitie tenslotte ook de invulling van randvoorwaarden als topsportvriendelijke onderwijsfaciliteiten, goede (para)medische voorzieningen en het tonen van waardering voor Bredase topsporters.

Mogelijke actiepunten

1. Oprichten en ondersteunen van een Bredase topsportalliantie bestaande uit verenigingen uit de kernsporten die topsportambities hebben en ondersteunende organisaties (medisch, paramedisch, onderwijs, economisch, maatschappelijk) die gezamenlijk en voor de afzonderlijke verenigingen een topsportbeleid ontwikkelen;
2. Onderzoeken van de mogelijkheid om in Breda een regionaal topsportcentrum te realiseren, waarin onderwijs, training, innovatie en (para)medische begeleiding worden gecombineerd;
3. Bredase verenigingen met topsportambities professioneel ondersteunen;
4. Onderzoek doen naar geschiktheid van bestaande locaties voor topsport(eventen) en die waar nodig aanpassen;
5. Aansprekende topsportevenementen uit de kernsporten financieel ondersteunen;
6. Sportgala upgraden;
7. Aanstellen Bredase topsporters en Paralympische sporters als sportambassadeurs van de gemeente Breda;
8. Initiëren van een regionaal overleg over topsport en deelnemen aan het Brabants Topsportplatform;
9. Zorgen voor een goede samenwerking tussen verenigingen, sportbonden (en NOC*NSF), de provincie en de gemeente.

5. Breda in Beeld

Evenementen dragen bij aan de kwaliteit van het leven. Ze bieden de kans iets bijzonders mee te maken en ze spelen een belangrijke rol in het bereiken van verbondenheid. Investeren in evenementen gaat verder dan investeren in passende accommodaties, kennis en ervaring. Het is een investering in de toeristensector, de werkgelegenheid en de kwaliteit van de samenleving. Maar ook een investering in de reputatie van een stad, in het imago van een stad.

In Breda vinden verschillende lokale, regionale en (inter)nationale sportevenementen plaats, zoals Breda Hippique, de Singelloop, de ParaGames, Breda Future, kwalificatiewedstrijden voor het NK Turnen en de Breda Baronie Classic, een wielerevenement met veel groeipotentie. Daarnaast worden veel breedtesportevenementen georganiseerd die veel deelnemers en toeschouwers trekken. Door het ontbreken van voldoende informatie en communicatie, zijn sommige evenementen echter te weinig bekend, zowel in als buiten de stad. Door het vergroten en verbreden van de media-aandacht voor sport, zal de sportbeleving toenemen. Mede daardoor kan het aantal mensen dat regelmatig aan sport doet groeien.

'Hoewel beleid zich zal richten op meer sporten en bewegen is het ook een doel om een sportcultuur te creëren in Breda. Hiervoor zijn supporters nodig, ook anderen enthousiasmeren, zowel fysiek langs de velden als bij sportevenementen en op tv.'

Ambitie

Breda staat bekend als een gemeente met een sportief imago, waar diverse (top)sportevenementen plaatsvinden en met een aantrekkelijk recreatief/toeristisch sportaanbod.

Doelstellingen

- Het naar Breda halen van meer sport- en culturele evenementen met een grotere diversiteit aan takken van sport;
- In 2020 staat Breda in Nederland bekend als sportstad;
- Er zijn jaarlijks meerdere (inter)nationale (top)sportevenementen in de stad, die veel media-aandacht krijgen;
- In 2014 worden er 25% meer nationale, provinciale en/of regionale kampioenschappen in Breda georganiseerd dan nu het geval is;
- Vergroten media-aandacht voor sport in Breda en Bredase sporters.

Voorwaarden

Om (inter)nationale evenementen binnen te halen is samenwerking met NOC*NSF, de sportbonden en overige partners een eerste vereiste. Daarnaast zou de gemeente gebruik kunnen maken van landelijke organisaties die de expertise voor organisatie, promotie en regelgeving toegankelijk maken voor organisatoren en de samenwerking tussen organisator, gemeenten, exploitanten van accommodaties versterken.

Mogelijke actiepunten

1. Nadrukkelijker rol van sport opnemen in het evenementenbeleid en het realiseren van structurele samenwerking met economie en toerisme en recreatie (citymarketing) en sportorganisatoren via de Alliantie Breda Evenementenstad, intake en subsidiebeleid;
2. Het laten organiseren van meer grootschalige breedtesportevenementen waarbij iedereen welkom is om actief of passief deel te nemen;
3. Meer vrijwilligers werven om de organisatie van evenementen te ondersteunen. Hierbij gebruik maken van de landelijke vrijwilligersdatabase die op dit moment nog wordt vormgegeven;
4. Opzetten van een gezamenlijke lobby bij NOC*NSF en sportbonden voor het binnenhalen van topsportevenementen.

'Identificatie met een sporter of een team, genieten van sport op het hoogste niveau en dat samen met vrienden, familie of zelfs onbekenden die dezelfde passie voor sport hebben.'

6. Kaart van Breda

Sportaccommodaties zijn lange tijd het fundament van sportbeoefening geweest, omdat de beschikbaarheid van goede voorzieningen voor het bestaan van verenigingen een noodzakelijke voorwaarde is. In het sportbeleid gaat daarom veel aandacht uit naar het accommodatiebeleid. Sportbeleid is echter meer dan dat, gelet op de toenemende aandacht voor bijvoorbeeld sportparticipatie, versterking van de sportverenigingen en topsport. Daarnaast wordt sportbeoefening niet meer alleen door sportverenigingen mogelijk gemaakt, waardoor het ook niet langer vanzelfsprekend is dat het accommodatiebeleid met name op de verenigingen is toegesneden.

De eerder genoemde doelstellingen op het gebied van sport- en bewegingsstimulering maken aanpassingen noodzakelijk. Nu al is een beperkte accommodatie de voornaamste reden voor ledenstops bij verenigingen. Wanneer de sportdeelname verder toeneemt, zal dit leiden tot een nog grotere druk op de beschikbare capaciteit. Ook de veranderende voorkeuren van de Bredase sporters betekenen dat de sportinfrastructuur mee moet veranderen. Door de toename van ongebonden sporters en anders-georganiseerde sport, worden andere eisen gesteld aan de inrichting van zowel accommodaties als de openbare ruimte. De openbare ruimte wordt veel gebruikt voor sportieve doeleinden: hardlopen, wandelen, fietsen en allerlei vormen van straatsport (voetbal, basketbal, skaten enz.). Het is belangrijk dit te blijven aanmoedigen. Een sportievere inrichting van de ruimte is nodig om spelen mogelijk te maken en inwoners uit te nodigen tot sporten en bewegen. Het streven is in iedere wijk te zorgen voor voldoende voorzieningen voor sport, spel en bewegen. Bij de inrichting moet rekening worden gehouden met de verschillen per wijk en de vragen en wensen per leeftijdsgroep.

Ambitie

Breda is in 2020 een aantrekkelijke plaats om te wonen, leven en te sporten. Heel Breda is ingesteld op de grote populariteit van sport. Dit geldt zowel voor inwoners, organisaties als de ruimtelijke inrichting van de stad. Zo nodigt Breda volop uit tot sporten en bewegen.

Doelstellingen

- Het aanbieden van voldoende kwalitatief hoogwaardige binnen- en buitensportaccommodaties, toegankelijk voor alle doelgroepen en gericht op multifunctioneel gebruik;
- Het aanbieden van voldoende laagdrempelige sport- en spelruimte op de scholen en in de wijken;
- Het realiseren van een beweegvriendelijke en sportieve inrichting van de openbare ruimte.

'De allergrootste accommodatie ligt buiten. De gemeente moet ervoor zorgen dat er in de omgeving onbekommerd kan worden gesport. Het is zaak om hier bij de inrichting van de openbare ruimte rekening mee te houden. De accommodaties mogen niet te ver uit de bewoonde wereld liggen.'

Voorwaarden

Een goede sportinfrastructuur vraagt om investeringen in fysieke inrichting, sportaanbod en beheer van de sportaccommodaties, zodat zij ten minste voldoen aan de eisen met betrekking tot onderhoud, toegankelijkheid, bruikbaarheid en sociale veiligheid. Naast voldoende accommodaties voor verenigingssport, moeten er voldoende (kleinschalige) sportaccommodaties zijn voor ongeorganiseerde en anders-georganiseerde sport- en beweegactiviteiten. Ingrepen in de fysieke omgeving moeten worden gecombineerd met de inzet van bewegings- en sportstimulering, waarbij de sportwensen van bewoners worden geïntegreerd in de (her)inrichting van de openbare ruimte.

Mogelijke actiepunten

1. In stand houden, kwalitatief verbeteren en indien nodig vergroten van het aantal breedtesportaccommodaties en verbeteren van de bereikbaarheid daarvan:
 - Bestaande accommodaties in woonwijken behouden. Nieuwe accommodaties bij voorkeur niet aan de rand van de stad situeren;
 - Uitbreiden van de capaciteit aan binnen- en buitensportaccommodaties, met name in takken van sport en op onderdelen waarin knelpunten zijn;
 - Bekijken of de normen voor het aantal kleedkamers bij voetbalverenigingen moeten worden aangepast aan de huidige ontwikkelingen;
 - Waar mogelijk nieuw te bouwen gymzalen combineren tot grotere zalen dan wel sporthallen, zodat deze ook voor alle sporten gebruikt kunnen worden;

- Inrichting afstemmen op de wensen van verschillende groepen potentiële gebruikers (bijvoorbeeld: multifunctionaliteit, kunstgras, kwaliteit, toegankelijkheid, buurtfunctie, partnership met andere instellingen);
- Gemeentelijke sportaccommodaties tegen een redelijke vergoeding van de kosten beschikbaar stellen, zodat deze betaalbaar blijven voor verenigingen en anders georganiseerde sporters;
- Mogelijkheden en wenselijkheid bekijken om het dienstenaanbod dat gekoppeld is aan de huur van de velden meer per sportvereniging af te stemmen (meer maatwerk);
- Accommodaties aanpassen aan de behoeften van sporters (bijv. afscheiding velden, voldoende kleed- en doucheruimte, verenigingsruimte, ruimte voor materiaalopslag, geluidsinstallatie, parkeergelegenheid);
- Zorgen dat de gemeentelijke sportaccommodaties voldoen aan de ITS-norm (Internationaal Toegankelijkheidssymbool; bereikbaar, toegankelijk, bruikbaar);
- Een betere ontsluiting van sportparken en -voorzieningen door ze te verbinden door een netwerk van skate-, fiets- en wandelroutes;
- Uitvoeren van een tweejaarlijks onderzoek naar gebruik en kwaliteit van sportaccommodaties, gevolgd door een kwaliteitsimpuls (vgl. nota kunstgras).

2. Optimaliseren van het gebruik van de gemeentelijke sportvoorzieningen:

- Verbreden en versterken van het sportaanbod door samenwerking van sportverenigingen met kinderopvang, onderwijs, buurtsport en welzijnswerk;
- Stimuleren van het multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties (bijv. onderwijs op locatie, huisvesting kinderopvang) en buurthuizen;
- In verband met verwacht extra gebruik van de sportvelden: bekijken bij wie de verantwoordelijkheid voor de verlichting van de velden het beste ondergebracht kan worden;
- Openingstijden van sportaccommodaties verruimen: sporthallen ook in de zomer openstellen indien hier in bepaalde wijken behoefte aan is;
- Verenigingen meer ruimte bieden om te ondernemen (maatschappelijk en/of commercieel) om zo zelf een bijdrage te leveren aan de oplossing van huidige knelpunten op het gebied van capaciteit. Om dat mogelijk te maken moet beperkende regelgeving (bijv. bestemmingsplannen, regeling reclameborden, gebruik kantine) indien mogelijk versoepeld worden, uiteraard zonder dat aanpassing leidt tot gevaarlijke of onwenselijke situaties;
- Uitbreiden sportvoorzieningendepot, zodat ook anders georganiseerde sport en sporters met een beperking hier optimaal gebruik van kunnen maken;
- Aanpassing racketcentrum zodanig dat dit meer dan nu in de toekomst gebruikt kan worden voor verschillende indoorsporten;
- Vergroten van de capaciteit aan zwembad door Zwembad Wolfslaar in de winter te overkappen;
- Verruiming 1/3 regeling sportkantine: enerzijds verruiming van de daarvoor beschikbare middelen en anderzijds ook van toepassing verklaren op aanlegkosten primaire sportvoorzieningen en dan met name die voorzieningen die de gemeente niet direct tot haar verantwoordelijkheden rekent.

'Er moeten bijvoorbeeld meer trapveldjes in de wijken worden aangelegd. De bestaande veldjes moeten worden gecontroleerd. Veldjes fungeren ook als ontmoetingsplekken en zijn zo een belangrijke basis voor zowel sportbeoefening als sociale contacten.'

3. Creëren van een beweegvriendelijke ruimtelijke omgeving:

- Verbeteren van de kwaliteit van bestaande veldjes en zonodig inrichten van nieuwe multifunctionele speelplekken, beweegveldjes en groenvoorzieningen, geschikt voor meerdere sport- en spelvormen;
- Veilige fiets- en wandelroutes aanleggen en aansluiting zoeken grensoverschrijdende routes (in combinatie met andere gemeenten, ANWB, VVV enz.);
- Outdoor fitnessstoestellen plaatsen in de wijken, zo mogelijk in combinatie met speelvoorzieningen voor kinderen;
- Bekijken of één of meer plassen in Breda kunnen worden ingericht en gebruikt voor watersport en/of als recreatieoord;
- Ontwikkelen van een toeristische jachthaven in de buurt van het centrum.

7. Tot slot

In deze notitie is beschreven welke mogelijkheden de gemeente Breda heeft voor het vormgeven van het sportbeleid in de komende jaren. Tijdens de stadsgesprekken in het voorjaar van 2009 hebben alle verenigingen, stichtingen, organisaties en individuele inwoners die zich betrokken voelen bij het onderwerp sport in de gemeente Breda, mee kunnen denken en praten over het toekomstig sportbeleid. Al deze meningen, wensen en dromen zijn vervolgens geanalyseerd. Samen met de ontwikkelingen op sportgebied en aanpalende beleidsterreinen hebben ze geleid tot dit document.

Uit de notitie blijkt voornamelijk de ambitie van alle betrokken partijen. Uiteraard kunnen niet alle actiepunten worden opgepakt en moeten er keuzen worden gemaakt. Sportbeleid staat daarnaast niet op zichzelf. Zo is voortdurende afstemming noodzakelijk met beleid op het gebied van bijvoorbeeld jeugd, volksgezondheid, diversiteit, gebiedsmanagement, evenementen, accommodaties en buitenruimte. Het succes van het vormgeven van het nieuwe sportbeleid staat of valt dan ook met de samenwerking tussen diverse partijen. De gemeente kan zelf een belangrijke bijdrage leveren, maar ook sportverenigingen, maatschappelijke instellingen, scholen en andere sportorganisaties hebben via hun betrokkenheid bij de stadsgesprekken laten zien dat zij hier veel belang aan hechten en graag aan meewerken. Het is daarom belangrijk het bestaande enthousiasme van alle betrokkenen te behouden. Een goede communicatie over het vervolgtraject is dan ook een eerste vereiste. Daarnaast is het wenselijk een aantal actiepunten dat in lijn is met het huidige (sport)beleid en binnen de huidige financiële kaders valt, al in 2010 op te pakken.

Bijlage 1 - Gesprekspartners stads- en analysegesprekken

In de periode maart tot en met juli 2009 zijn twaalf stadsgesprekken gehouden over de onderwerpen hockey, turnen en gymnastiek, zwem- en watersport, sport en samenleving, voetbal, overige buitensport, sport en gezondheid, diversiteit en anders georganiseerde sport, sporters met een beperking en ouderen, schoolsport, topsport en zaalsporten. Na de zomer zijn met een aantal organisaties analysegesprekken gevoerd om te komen tot de notitie 'Klaar voor de start'. Ook is het eerste concept van de notitie voorgelegd aan een selectie van deelnemers aan de stadsgesprekken. De gesprekspartners zijn geweest:

Alliance d' Amitié:	Jan Jansen Astrid van Eil	Damen Clinics:	Peter Damen
AV Sprint:	Han de Veth Jan Blom Wouter Schelvis	De Samensprong:	Anton Hoeven
BC SamSam:	Johan Huijsmans Randy Gabriël	Dorpsraad Ulvenhout:	Ineke Nous
BHV Push:	Arjan van Schaik Louise Schneider Marco Joosse	Duikschool Safety Crew:	Henk Vrins
Biso '65:	Cees Smit	Duikteam Dusky:	Ruud van de Berg
BNMHC Zwart-Wit:	André Barendrecht Toon Nouwens	Eerste Ned. Voetbalschool:	Ad Mouwen
Bowlingvereniging Breda:	Jacqueline Thompson	FBZW / zv Old Dutch:	Ad Tersteeg
Breda-Actief:	Anneloes van Wingerden Bianca van Poppel Corrie Marijnissen Gera Hospers Henk Haarhuis Janine van Gurp Joan Kuipers Melvin van Mourik Wouter van Ommen	Glaslijn Barons:	Klaas van Staalduine Onno van Haperen
Bredabeach:	Rick Boogaard Ruud Backx	Groen Wit:	Cees van de Wiel
BredaGym:	Chantal Jorna Gerbrand de Rooij Jos Verhoeven Josette Flissinge Ruud van Loon Suzanne van Ooijen	Hockeyclub Breda:	Hans der Kinderen Joost Bauwens Luc de Jager
Bredase Rugby Club:	Wim van Houwelingen	Hockeyclub Prinsenbeek:	Sjef van den Buys
BZA:	A. Beckhoven	Hockeyclub Zwart-Wit:	Andre Barendrecht Toon Nouwens
St. Sport en Diversiteit:	Gosia Stasik Osman Erbas Ruud Schalken	I.F.S.P.:	Frans Luijken
Christoffelschool:	Christ van den Heijkant Maarten Helmonds	IWMO:	Peter Richelieu
COVS:	Piet van der Rijk	KNHB:	Arno den Hartog Arnold van Bijnen
		KNZB:	Marcel De Visser
		Leefbaar Breda:	Johan Stubenitsky
		Migrantenraad:	Driss Siraji
		NAC Breda:	Hubert Rovers Willem Reijn
		OBA:	Chris Buijsen
		OBS De Klokkebei	Jurgen Pauwels Andra Pennock
		OBS De Vlier:	Jan de Bruijn
		Oneness Africa:	Louis Simoes
		Optisport:	Theo Lambooij Thim Jacobs
		Petrus en Paulusschool	Joost de Bekker
		RBB badminton:	Hans Emmerik
		Reddingsbrigade Breda:	Anne-Marie Prinsen Myrjam van Dorst
		Rkvv Jeka:	Lex van Zwieten Loek Koks
			Peter Schotanus

ROC West-Brabant:	Kees Rijgersberg Koen Konings	SV Liduina:	Boris Mulders
Roeivereniging Breda:	Nico van Walree Richard Louwaard	Synchro Breda:	L. Oei
SBC 2000:	Peter Bruggink Theo Dekker	The Gunners:	Kees de Kievit
SBO De Leye	Astrid Heitling Kees van Sprundel	Tracks Breda:	Dave Mulder
SG De Nassau:	Peter Melissen	TTV Breda:	Annelies van Boeschoten
Shorttrack Brabant:	Tonny Dijck	TVC Breda:	Frans Krol Peter Nieuwlaat
SOB:	Gerty Vorsselmans Els de Swart	Twins:	Marjan Smit
Sport-Assistance:	Pieter Pas Eric de Ruyter	UVV '40:	Michael van Egeraat
Sportgala Breda:	Cor Nagtzaam Greetje Wijnants	Va-Tout:	Thea van Nieuwenhuizen Wilco Kerssies
Sportservice N-Brabant:	Peter Galle Joost Pullens	Volleybalver. De Burgst:	Arno van Gerven Tom Gordijn Wout Zellenrath
SSCN:	Davd Ahmed	VV Barça:	Jan Hopman
Stedelijk Gymnasium:	Marjon Monster	VV Baronie:	Daan Bemelmans Fouad El Fdil Hans Wissink Marchien Wissink
Sterren van Morgen:	Abdelhak Bakbachi	VV PCP:	Faysal Boulakjar Johan Bindels
Stichting BAS:	Harry van der Avoort	VVV Breda:	Marlice Dreessen
St. Sportgala Breda:	Pieter Huslage	Watersportvereniging Breda:	J. Woudstra
Stichting TOP:	Ali Tsouli	WSV Wiego:	E. v.d. Westen Hans van der Bruggen
Stichting ZET:	Wouter Schelvis	WV Breda:	Jolanda van Dongen
Surplus Welzijn:	Armand Saïb Jan Klerx Juul Willemsen	WV Rouleurs:	Ruud Janssens Patricia van Dun
SV Ballangrud Breda:	Tialda Gerritsma Peter de Graaf	Overig:	J. Peters Jan Willem Broeders Sharlene Mercé
SV Advendo:	Hans Voortmeijer		
SV Fier:	Els Schrik		

Bijlage 2 - Factsheet Sport in Nederland

Sportdeelname

- In 2007 sportte 65% van de bevolking minimaal twaalf keer per jaar, in 2003 was dit nog 61%. Vooral onder ouderen steeg de sportdeelname. Mannen en vrouwen nemen bijna evenveel deel aan sport (65% tegenover 64%). Hoger opgeleiden doen beduidend meer aan sport dan lageropgeleiden. In 2007 sportte 37% van de bevolking minstens één keer per week, in 2003 was dit 35%;
- Nederland telt 26.875 sportverenigingen (waarvan 20% in Brabant) met gemiddeld 190 leden. Van deze clubs maakt 84% gebruik van vrijwilligers. Hun inzet staat gelijk aan 52.000 voltijdbanen. 15% van de verenigingen heeft betaalde krachten in dienst, omgerekend 3.810 voltijdbanen. De gemiddelde baten per sportvereniging zijn 40.000 euro;
- 1,5 miljoen mensen doen vrijwilligerswerk bij een sportvereniging;
- Niet-westerse allochtonen doen minder aan sport dan autochtonen: 54% van de Antillianen, 52% van de Surinamers, 40% van de Turken en 41% van de Marokkanen deed in 2006 minimaal twaalf keer per jaar aan sport. Niet-westerse allochtone vrouwen sporten minder dan mannen. Vooral oudere niet-westerse allochtonen blijven achter bij autochtonen;
- Minder Nederlanders met een lichamelijke handicap (matig tot ernstig 41%, licht 54%) of chronische ziekte (59%) deden in 2007 twaalf keer per jaar of vaker aan sport dan Nederlanders zonder lichamelijke beperkingen (70%).

Organisatorisch verband

- Van de sporters was 47% in 2007 lid van een sportvereniging. Sinds begin jaren negentig neemt dit aandeel af. Ook de deelname aan training en competitie neemt sinds begin jaren negentig af. In 2007 nam 41% van de sporters deel aan training of competitie. Deelname aan (eenmalige) sportevenementen lijkt steeds populairder te worden;
- Wedstrijdsport komt meer onder druk. Ongeorganiseerd sporten (individueel, bij zwembad of sportschool etc.) neemt toe. Opkomst van nieuwe sporten die ongeorganiseerd kunnen worden beoefend (o.a. skaten, golfen, skiën, fitness);
- Steeds meer mensen kiezen voor een solosport (70% van de Nederlanders in 2007). Meest beoefend werden zwemmen (36%), fietsen/wielrennen (23%) en fitness/aerobics (22%). Van de duosporten was tennis het populairst (10%). Veldvoetbal is met 14% nog steeds de meest beoefende teamsport;
- Steeds meer volwassen Nederlanders bewegen voldoende. Het aandeel dat aan de combinorm voldoet, is tussen 2000/01 en 2006/07 gestegen van 52% naar 66%. Het percentage Nederlanders dat inactief is, is in deze periode teruggelopen van 9% naar 5%. De jeugd (12-17 jarigen) voldoet aanzienlijk minder vaak aan de combinorm dan volwassenen;
- Verenigingen kunnen een waardevolle rol spelen bij het bieden van sportmogelijkheden aan mensen voor wie sport een middel is om erbij te horen. Verenigingen hebben het moeilijk met alle maatschappelijke veranderingen.

Voldoende beweging?

- Ruim 30% van de volwassenen beweegt onvoldoende om ziekten te voorkomen;
- Het dagelijkse beweegpatroon van de gemiddelde Nederlander bestaat voor 5% uit sport, voor 34% uit bewegen op het werk of op school en voor 25% uit huishoudelijk werk. Fietsen en lopen vormen 22% van de beweegtijd en de resterende 14% is besteed aan klussen, tuinieren en overige activiteiten.

Blessures

- Per jaar ontstaan gemiddeld 1,5 miljoen sportblessures. Daarvan zijn 1,3 miljoen acuut en 0,2 miljoen geleidelijk ontstaan. Ongeveer de helft van alle sportblessures wordt medisch behandeld;
- De medische kosten van de behandeling van sportblessures worden geschat op 230 miljoen euro per jaar. Deze kosten wegen echter niet op tegen de kosten van de gezondheidszorg ten gevolge van onvoldoende bewegen (907 miljoen euro). Voldoende bewegen bespaart netto minimaal 677 miljoen aan zorgkosten per jaar.

Uitgaven aan sport

- Nederlanders gaven in 2006 350 miljoen euro uit aan sport, zoals sportkleding, schoenen, huur accommodaties en contributies. In 2003 was dit 340 miljoen;
- Alle sportorganisaties samen (inclusief het commerciële sportaanbod en het betaald voetbal) behaalden in 2006 een gezamenlijke omzet van 2,9 miljard euro. Ter vergelijking: in 2003 was dit 2,3 miljard euro;
- De overheid is meer gaan investeren in de sport: 896 miljoen euro in 2003 en 1,02 miljard euro in 2006. De kosten van het bewegingsonderwijs zijn hierin nog niet verwerkt. Het grootste deel van de overheidsuitgaven ten behoeve van sport komt ten laste van de gemeenten (895 miljoen euro in 2006).

Sport en onderwijs

- 43% van de basisscholen werkt met een vakleerkracht bewegingsonderwijs, vaak voor de hogere groepen. Op 9% van de basisscholen verzorgt een vakleerkracht het bewegingsonderwijs voor alle groepen;
- In het basisonderwijs zijn 970 brede scholen (14% van het totaal), 68% daarvan heeft een aanbod voor sport en bewegen buiten de reguliere lessen bewegingsonderwijs. Bij 46% van de brede scholen is de sportvereniging actief betrokken;
- In het voortgezet onderwijs zijn 350 brede scholen (30% van totaal), 58% daarvan heeft een aanbod voor sport en bewegen buiten de reguliere lessen lichamelijke opvoeding. Bij 45% van de brede scholen is de sportvereniging actief betrokken;
- Op te veel scholen wordt te weinig gesport. Bij het primair onderwijs doet ca. 70% van de scholen onvoldoende aan sport, in het voortgezet onderwijs 50%.

Accommodaties

- De groei in sportdeelname gaat vooral gepaard met een toename van commerciële sportaccommodaties, zoals fitnesscentra en maneges;
- Er zijn veel sportaccommodaties maar de bereikbaarheid is niet altijd goed en er worden andere kwaliteitseisen aan gesteld dan in het verleden.

'Nadelen' van sport

- Maar ook: er is niet altijd sprake van fair play, in sportkantines wordt overmatig alcohol gebruikt en er moet aandacht zijn voor sportblessures.

Bron: Breedveld K., Kamphuis C.B.M. en Tiessen-Raaphorst A. (red.) (2008) Rapportage sport 2008. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau

Bijlage 3 - Factsheet Sport in Breda

Sportdeelname

- Sportparticipatie: 65% van de Bredanaars beoefent 12 keer per jaar of meer een sport. Dit is gelijk aan het landelijk gemiddelde;
- Het percentage volwassenen dat sport (62%) is in de afgelopen jaren nagenoeg gelijk gebleven;
- Het percentage kinderen (6-15 jaar) dat sport (89%) is gestegen;
- Bredase kinderen sporten vaker dan volwassenen;
- De Bredase sporter beoefent gemiddeld 1,8 sporten, omgerekend naar de totale bevolking betekent dit dat de Bredanaar gemiddeld 1,2 sporten beoefent;
- De helft van de sportbeoefenaars zegt één sport te beoefenen, ruim drie op de tien beoefent twee sporten en 16% zelfs drie of meer. Dit is nagenoeg gelijk aan eerdere jaren;
- Van de Bredanaars voelt 34% zichzelf sporter, 47% van de sporters voelt zichzelf sporter.
- Mannen (67%) sporten vaker dan vrouwen (62%). Wel lijkt het erop dat de sportparticipatie van vrouwen de afgelopen jaren stijgende is;
- De meest beoefende sport van Bredase mannen is veldvoetbal, gevolgd door fitness/conditie en hardlopen. Vrouwen doen het meest aan fitness/conditie, gevolgd door hockey;
- Mannen lijken hun meest beoefende sport wat vaker in verenigingsverband uit te oefenen in vergelijking met vrouwen;
- Jongeren (tot 25 jaar) beoefenen hun meest beoefende sport ook vaker in verenigingsverband, ouderen vaker ongebonden;
- Mannen voelen zichzelf relatief vaker 'sporter' in vergelijking met vrouwen;
- Kinderen doen met name aan voetballen, hockey en zwemmen, 65-plussers doen vooral aan fitness, tennis, zwemmen en fietsen;
- Volwassen Bredanaars in huishoudens met een hoger huishoudinkomen sporten vaker in vergelijking met Bredanaars in huishoudens met een lager inkomen.

Beoefende sporten

- De meest populaire sporten in Breda zijn fitness (met name conditie), tennis, zwemmen, toerfietsen(wielrennen), veldvoetbal, hardlopen en hockey. Ten opzichte van 2005 valt met name op dat fitness/conditie aanzienlijk aan populariteit heeft gewonnen;
- De meest beoefende sporten zijn fitness/conditie, veldvoetbal, hardlopen en hockey. Deze vier sporten worden relatief vaak in een zekere regelmaat beoefend, wat ze geschikt maakt als hoofdsport. Tennis, zwemmen en fietsen daarentegen zijn voor veel mensen seizoensgebonden sporten die 'erbij' worden gedaan.

Organisatorisch verband

- Iets minder dan de helft (45%) van de Bredase sportbeoefenaars beoefent zijn meest beoefende sport bij een sportvereniging;
- In commercieel verband (bij een sport- of fitnesscentrum) sport 26% en in ongeorganiseerd verband (alleen, met vrienden enz.) 28%;
- 10% neemt deel aan anders-georganiseerde sportactiviteiten (in deze notitie wordt overigens het sporten in commercieel verband ook gezien als anders-georganiseerde sport, waardoor het percentage anders-georganiseerde sporters uitkomt op 36%);
- Van de sporters geeft de helft aan voor zijn of haar meest beoefende sport lessen, cursussen of trainingen te volgen. Ongeveer eenderde zegt de meest beoefende sport in competitieverband of toernooivorm te beoefenen. Dit is een lichte toename ten opzichte van de afgelopen jaren;
- 40% van de sporters volgt geen lessen, cursussen of trainingen en neemt niet deel aan competities of toernooien;
- Echte verenigingssporten zijn: veldvoetbal, hockey, tennis, golf, badminton, commerciële sporten: fitness (conditie en kracht), squash en ongeorganiseerde sporten: skiën/langlaufen, wandelsport, toerfietsen en hardlopen.

Bewegen

- Bijna tweederde (65%) van de Bredanaars van 16 jaar en ouder voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen voor volwassenen;
- Vier op de tien Bredanaars van 6 tot 15 jaar voldoet aan de bewegingsnorm voor jeugd. Met andere woorden: zes op de tien jongeren bewegen te weinig volgens de norm (matig intensief bewegen, minimaal een uur op alle dagen van de week).

Sportaccommodaties

- 39% van de sporters maakt gebruik van een gemeentelijke sportvoorziening (sporthal, voetbalveld, halfpipe enz., 37% van een particuliere sportvoorzieningen (fitnesscentrum/sportschool, tennis- en squashhal, klimhal, enz.), 20% gebruikt een openbare algemene sportvoorziening (buurthuis, park, (trap)veldje, openbare weg, enz.) en 4% gebruikt een particuliere algemene voorziening (café, thuis, tuin, enz.);
- Het aantal, de diversiteit en de kwaliteit van de sportaccommodaties in Breda worden gemiddeld met een 7,1 beoordeeld, de spreiding van de accommodaties met een 7,0;
- Ruim eenderde (35%) van de Bredanaars weet dat particulieren gemeentelijke sportaccommodaties kunnen huren.

Bron: Burgerenquête 2007 Gemeente Breda (op basis van de Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO))

Uitgaven aan sport

- Breda zit qua totale uitgaven in euro's per inwoner onder zowel het kringgemiddelde (vergeleken met gemeenten met vergelijkbaar aantal inwoners) als het benchmark gemiddelde (vergeleken met alle gemeenten uit de benchmark). Opvallend zijn de relatief lage gemiddelde kosten voor personeel voor de uitvoering van het sportbeleid;
- In aantal accommodaties per 100.000 inwoners zit Breda met sporthallen ongeveer op beide gemiddelden, met sportzalen onder beide gemiddelden, en met gymzalen boven beide gemiddelden;
- De verenigingsstarieven per uur van de sporthallen en –zalen en gymzalen in Breda liggen allen boven het kring- en benchmarkgemiddelde.

Bron: Sportbenchmark 2007